

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 721
van **INGEBORG DE MEULEMEESTER**
datum: 27 april 2015

aan **JOKE SCHAUVLIEGE**
VLAAMS MINISTER VAN OMGEVING, NATUUR EN LANDBOUW

Glastuinbouw - PRUP Glastuinbouwzone Melsele

Het provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan (PRUP) "Glastuinbouwzone Melsele" uit 2012 werd recentelijk vernietigd door de Raad van State omwille van het aspect waterhuishouding en veiligheid (opgeslagen munitie in ringgracht fort).

Met dit PRUP wilde de provincie Oost-Vlaanderen uitvoering geven aan de vraag naar meer gebundelde ontwikkelingen en een rechtszeker kader voor de glastuinbouwsector. De provincie heeft in haar structuurplan dan ook het gebied in Beveren-Melsele naar voren geschoven als een gebied voor verdere uitbouw van de glastuinbouwsector.

Uiteraard is het aan de provincie om te oordelen of er nog voldoende draagvlak is voor een ontwikkeling van dit gebied voor grootschalige glastuinbouw nu het PRUP werd vernietigd door de Raad van State. Het structuurplan geeft ook aan dat dit zal gebeuren in overleg met de gemeenten en Vlaanderen.

1. Bevat het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (RSV) bepalingen m.b.t. de aanduiding van (delen van) het Land van Waas als zone voor grootschalige glastuinbouwontwikkelingen?
2. Heeft Vlaanderen de provincie Oost-Vlaanderen gelast met de opmaak van een PRUP voor glastuinbouwzones in de regio Beveren/Melsele? Zo ja, op welk moment?
3. Heeft de provincie Oost-Vlaanderen sinds het vernietigingsarrest van de Raad van State overleg gepleegd met Vlaanderen over het al dan niet hernemen van het planproces voor de glastuinbouwzone in Beveren-Melsele? Zo ja, wanneer, en wat was het resultaat van dit overleg? Werd het gemeentebestuur hier eveneens bij betrokken?
4. Meent de minister dat er in Vlaanderen een draagvlak bestaat voor de verdere uitbouw van grootschalige glastuinbouwzones?

ANTWOORD

op vraag nr. 721 van 27 april 2015

van **INGEBORG DE MEULEMEESTER**

1. Het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen bevat geen specifieke bepalingen met betrekking tot de aanduiding van (delen van) het Land van Waas als zone voor grootschalige glastuinbouwontwikkelingen. Het RSV lanceert wel het principe van agrarische bedrijvenzones binnen bestaande concentratiegebieden als maatregel om ruimtelijke versnippering te voorkomen en efficiëntiewinst te halen voor landschapsintegratie, watervoorziening, waterzuivering enz.

In uitvoering van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen stelde de Vlaamse overheid in 2008 een ruimtelijke visie op landbouw, natuur en bos op voor de regio Waasland. Op 3 april 2009 nam de Vlaamse Regering kennis van deze visie en keurde ze de beleidsmatige herbevestiging van de bestaande gewestplannen voor ca. 29.000 ha agrarisch gebied én een operationeel uitvoeringsprogramma goed. In het operationeel uitvoeringsprogramma is aangegeven welke gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen de Vlaamse overheid de komende jaren zal opmaken voor de afbakening van de resterende landbouw-, natuur- en bosgebieden. Het landbouwgebied tussen Gent en Lokeren en de landbouwgebieden tussen Beveren, Haasdonk en Kruibeke worden in het operationeel uitvoeringsprogramma genoemd als zones waar verder onderzoek in functie van het eventueel afbakenen van concentratiezones voor glastuinbouw mogelijk is.

2. In 2003 werd vanuit Vlaanderen in het kader van het actieplan glastuinbouw een aantal maatregelen naar voor geschoven om de glastuinbouw te ondersteunen. Hieronder vielen ook maatregelen met betrekking tot de ruimtelijke ordening. Er werd een nota opgemaakt "naar een duurzamere glastuinbouw in Vlaanderen" waarin voor een aantal gebieden, waaronder Beveren-Hamme, voorgesteld wordt om "pilotprojecten" op te zetten voor clusters. Naar aanleiding van deze nota kreeg de VLM de opdracht van de Vlaamse Regering, om o.a. voor Beveren-Hamme een locatiestudie te maken. Deze locatiestudie was en is nog steeds een belangrijke basis voor het locatie-alternatievenonderzoek van de betrokken cluster te Beveren/Melsele. Verder kan ook vermeld worden dat de Vlaamse overheid reeds 2 maal een cofinanciering heeft goedgekeurd voor de voorbereiding van de cluster te Beveren/Melsele (via Hermesfonds & EFRO-middelen). In die zin heeft de Vlaamse overheid de mogelijkheid geschapen om in Beveren een cluster voor glastuinbouw op te starten. De Vlaamse overheid heeft de provincie Oost-Vlaanderen echter niet formeel gelast met een opmaak van een pRUP voor glastuinbouw in de regio Beveren/Melsele. Het project was trouwens aanvankelijk een gemeentelijk initiatief maar werd later overgenomen door de provincie Oost-Vlaanderen.
3. De deputatie heeft op 19 december 2013 beslist tot opmaak van het tweede PRUP 'Glastuinbouwgebied Melsele' te Beveren met bijhorend onteigeningsplan, inclusief een nieuw plan-MER volgens het generiek spoor. Het college van burgemeester en schepenen van Beveren en Ruimte Vlaanderen werden hiervan in kennis gesteld. Deze beslissing werd niet voorafgegaan door een formeel overlegmoment.
4. Het is duidelijk dat tijdens het laatste decennium de schaalgrootte van de glastuinbouwbedrijven sterk is toegenomen. Hoewel de inplantingsruimte in Vlaanderen beperkt is, worden nog grote nieuwe bedrijven gerealiseerd, wat aangeeft

dat er nog vraag is naar nieuwe efficiënte glastuinbouwbedrijven. De schaalgrootte van de Vlaamse bedrijven blijft echter achter op die van de rechtstreekse buitenlandse concurrenten. In Vlaanderen zijn er nog heel wat relatief kleinere glastuinbouwbedrijven met oudere serres. Zo is volgens cijfers van het departement Landbouw en Visserij (situatie 2013) ongeveer 20% van het Vlaamse tomatenareaal aanwezig op tomatenbedrijven kleiner dan 2 ha waar dit in 2007 nog 62% van het areaal was. In 2008 werd een charter ondertekend door de 2 grote landbouworganisaties en het AVBS waarin geijverd wordt voor voldoende ruimte voor glastuinbouwbedrijven om rekening te houden met de schaalvergroting. Ook werd in het charter gepleit voor het clusteren van glastuinbouwbedrijven met het oog op efficiëntiewinsten. De transitie naar gemiddeld grotere en efficiëntere glastuinbouwbedrijven zal naar alle waarschijnlijkheid nog verder gaan.

Het is belangrijk om van dit transitiemoment gebruik te maken om de belangrijke stap tot meer samenwerking en efficiëntie te zetten door bedrijven bij elkaar te brengen. Zo wordt versnippering van de open ruimte vermeden en wordt economisch en ecologisch veel efficiënter gewerkt.

Het begrip "grootschaligheid" moet trouwens ook in de juiste context worden geplaatst. Voor de cluster te Beveren/Melsele besliste de provincie om de kavels af te stemmen op de meest recente ontwikkelingen van de glastuinbouwbedrijven in het Waasland die een schaalgrootte hebben van 4 tot 14 ha. Er is niet gekozen om individuele zeer grootschalige bedrijven aan te trekken maar wel om, in het kader van de lopende transitie, familiebedrijven de kans te geven de noodzakelijke schaalvergroting te realiseren binnen hun mogelijkheden.

De schaalwinst wordt in dit project bekomen door het clusteren en samen te werken, bvb door de gemeenschappelijke energieproductie. Het gaat hier dus niet om een cluster voor speciaal grootschalige bedrijven zoals die bijvoorbeeld in Nederland ingang vindt.

Binnen deze context ben ik van mening dat er binnen Vlaanderen een draagvlak bestaat voor glastuinbouwclusters op weloverwogen plaatsen. Om die reden werd ook een projectsubsidie verleend aan het provinciebestuur Oost-Vlaanderen voor het strategisch project glastuinbouw.